

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
Гж1 504/2018
28.06.2018. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија: Тање Ристић, председника већа, Слађане Стојановић и Лидије Стошић чланова већа, у правној ствари тужила Е.Г. из ... и С. Г.из ..., које заступа пуномоћник Небојша Живановић, адвокат из, против туженог РТБ Б. кога заступа пуномоћник Гордана Риђић Ђурђић, адвокат из, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Бору П1. бр. 190/2016 од 08.11.2017. године у седници већа одржаној дана 28.06.2018. године донео је :

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Бору П1. бр. 190/2016 од 08.11.2017. године у усвајајућем делу става првог и у ставу другом изреке, а жалба туженог у том делу **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртном изреке исте пресуде тако што се тужени обавезује да тужилама накнади трошкове парничног поступка у износу 184.488,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужила и обавезан је тужени да тужилама на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због смрти, као последице повреде на раду дана 18.11.2015. године, Д. Г., оца тужиле Е. и ванбрачног супруга тужиле С. исплати тужиле Е. Г. износ од 431.830,00 динара, а тужиле С.Г. износ од 350.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.11.2017. године као дана пресуђења до коначне исплате док је вишак тужбеног захтева преко тражених 900.000,00 динара за тужилу Е.Г. и 700.000,00 динара за тужилу С. Г. одбијен као неоснован. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужила и обавезан тужени да на име накнаде материјалне штете због погибије Д. Г., оца тужиле Е. и ванбрачног супруга тужиле С., исплати износ од 42.680,00 динара на име погребних ствари за сахрану покојног Д. и 80.000,00 динара на име куповине и уградње споменика са законском затезном каматом почев од

08.11.2017. године као дана пресуђења до коначне исплате. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужила да им тужени на име накнаде материјалне штете за настале трошкове за јело и пиће поводом сахране и давања подушја за покојног Д. Г. исплати износ од 240.000,00 динара као неоснован. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужилама накнади трошкове парничног поступка у износу од 250.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени побијајући је у усвајајућем делу у става првог и другог изреке, као и одлуку о трошковима поступка због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права предлажући да другостепени суд усвоји жалбу и преиначи првостепену пресуду у смислу жалбених навода или укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Испитујући побијану пресуду сходно чл. 386. Закона о парничном поступку, („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13, 74/13 и 55/14), Апелациони суд је нашао:

Жалба туженог је делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом и побијаној пресуди нема битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 374.ст.2 Закона о парничном поступку, на које повреде овај суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде поступка из чл.374. ст.2. тач.12. ЗПП, на коју се неосновано жалбом туженог указује јер пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати јер садржи јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању покојни Д. Г. био је радник туженог и преминуо је дана 18.11.2015. године услед последице тешке телесне повреде задобијене на раду. Пок.Д. је повреде задобио обављајући свој редовни задатак. Увидом у налаз и мишљење вештака техничких наука датог у предмету Ктр.1211/15 суд је утврдио да је узрок који је изазвао ломљење бандере са које је тужилац пао и задобио тешке телесне повреде опасне по живот то што је бандера била трула на делу који је био укопан у земљу и непосредно изнад тог дела, да се предметна бандера преломила и пала због трулости и зато што је била стара те да не постоји допринос пок. Д. Г. у насталој штети. Тужила С. је са пок. Д. закључила брак 15.04.1984. године и брак је разведен пресудом Општинског суда у Бору 13.02.2002. године, након тога брачно стање тужиле С. према извештају месне канцеларије ... је да је разведена и нема других уписа забелешке о браку. На основу исказа саслушаних сведока суд је утврдио да тужила С., као ванбрачна супруга пок. Д. није прекидала заједницу живота са пок.Д. иако је повремени због животних околности долазило до објективне раздвојености јер је пок.Д. морао често да путује и ноћива у селу Злот где се бринуо о домаћинству својих родитеља. Суд је утврдио да је међу члановима породице постојао складан однос те да је погибија пок.Д. Г. несумњиво изазвала душевне болове и код С. као бивше супруге, односно ванбрачне супруге и код Е. као ћерке покојног. Увидом у фискални рачун ЗТР В. из ... суд је утврдио да је укупна вредност ствари купљених за сахрану износи 42.680,00 динара. Увидом у рачун бр.50 издат од каменоресца Р. М. утврђено је да је по том рачуну израђен надгробни споменик чија је цена 80.000,00 динара.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање суд је правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужила и обавзао туженог да им

надокнади нематеријалну штету на име претрпљених душевних болова због смрти блиског лица као и материјалну штету на име куповине погребних ставри за сахрану и на име куповине и уградње споменика дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 154. став 1. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Службени лист СРЈ", бр. 31/93) прописано је да је онај који другоме проузрокује штету дужан да је надокнади, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Ставом другим истог члана, прописано је да се за штету од ствари или делатности од којих потиче повећана опасност штете по околину одговара без обзира на кривицу. Одредбом члана 173. истог закона прописано је да за штету насталу у вези са опасном ствари односно опасном делатношћу, сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Одредбом члана 174. овог закона прописано је да за штету од опасне ставри одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности лице које се њом бави.

Одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да ће суд досудити правичну новчану накнаду за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе и права личности, смрти блиског лица као и за страх ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. Ставом 2. овог члана закона прописано је да ће суд приликом одлучивња о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Одредбом члана 201. став 1. истог закона прописано је да у случају смрти неког лица суд може досудити члановима његове уже породице (брачни друг, деца и родитељи) правичну новчану накнаду за њихове душевне болове. Ставом 4. овог члана предвиђено је да се ова накнада може досудити и ванбрачном другу ако је између њега и умрлог постојала трајнија заједница живота.

Првостепени суд је правилно закључио да постоји одговорност туженог за насталу штету, сходно чл. 173. и 174. Закона о облигационим односима по принципу објективне одговорности. Ово стога што је покојни радник туженог повреду са смртним исходом задобио обављајући своје редовне радне задатке који се сматрају опасном делатношћу, с обзиром да је у конкретном случају до наведене повреде пок. Д. Г. дошло у обављању послова постављања самоносећег кабла, када је приликом силаска са бандере пао због тога што је бандера због старости и трулости том приликом у подножју пукла.

Првостепени суд је правилно применио одредбу чл. 201 Закона о облигационим односима, када је тужиљама досудио накнаду нематеријалне штете јер тужиља Е. као ћерка преминулог лица, а тужиља С. као ванбрачна супруга погинулог имају право на правичну накнаду за душевне болове услед смрти блиског лица. Досуђена накнада нематеријалне штете тужиљи Е. Г. је по мишљењу овог суда правилно одмерена у складу са интензитетом душевног бола који тужиља трпи због погибије оца, при чему је извршено и урачунавање већ исплаћене накнаде нематеријалне штете по основу колективног осигурања код К.Д.О. те су неосновани наводи туженог у жалби да је

досуђена накнада превисоко одређена. Наиме, ова накнада представља сатисфакцију и задовољење којим ће се потиснути бол и патња прибављањем неког материјалног задовољаства у циљу постизања психичког смирења, а смрт родитеља код сваког детета проузрокује душевну болове и патњу како због саме смрти тако и због губитка родитељске љубави, бриге и пажње коју би му родитељ пружио. Имајући у виду наведено као и околности да је тужила пре смрти оца напустила породичну заједницу и засновала своју породицу овај суд сматра да је првостепени суд висину накнаде нематеријалне штете правилно одмерио и да висина досуђеног износа није у супротности са циљем који овом накнадом треба да се постигне и не представља комерцијализацију овог штетног догађаја како се неосновано жалбом туженог указује.

Такође су неосновани наводи жалбе туженог да није било основа да се тужилци С. призна накнада нематеријалне штете јер одредбе Закона о облигационим односима не познају институт накнаде нематеријалне штете бившем супружнику. Наиме, тужилци С. је накнада нематеријалне штете правилно досуђена као ванбрачној супрузи покојног Д. Г., према члану 201 Закона о облигационим односима, имајући у виду да је првостепени суд током поступка утврдио да заједница живота између тужилце С. и пок. Д. није престала након развода брака. Наиме, саслушани сведоци су потврдили да су тужилци С. и пок. Д. живели у истом стану у заједници и након развода брака, да су заједно одлазили на славља, помене као и у село где је пок. Д. бринуо о домаћинству својих родитеља након њихове смрти, те да је брига о домаћинству родитеља била разлог због чега је пок.Д. често путовао и остајао преко ноћи у селу Злот. Висина досуђене накнаде нематеријалне штете од 350.000,00 динара, по мишљењу овог суда је правилно одмерена имајући у виду чињенице да су тужилци С. и пок.Д. живели у заједници од 1983. године, добили двоје деце о којим у заједно бринули те да тужилци свакако трпе душевну бол како због саме смрти ванбрачног супруга, тако и због губитка пажње, помоћи и подршке супруга.

Одлучујући о праву тужилца за накнаду материјалне штете првостепени суд је правилно закључио да тужилцима припада право на накнаду материјалне штете услед смрти блиског лица.

Одредбом члана 193. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да ко проузрокује нечију смрт дужан је накнадити уобичајен трошкове његове сахране. Дакле, висина накнаде штете мора се кретати у границама уобичајених и просечних трошкова сахране, а под уобичајеним трошковима сахране сматрају се свакако и трошкови подизања надгробног споменика.

Имајући у виду да је суд утврдио да су тужилце имале трошкове око подизања надгробног споменика у висини од 80.000,00 динара према рачуну каменоресца, правилна је одлука суда којом је обавезао туженог да тужилцима накнади овај износ.

Неосновано се жалбом туженог указује да је суд погрешно применио материјално право када је усвојио захтев у наведеном износу јер уобичајена цена надгробног споменика износи око 300 или 400 еура, с обзиром да тужени није пружио доказе из којих би се могло утврдити да су досуђени трошкови изнад уобичајених трошкова подизања надгробног споменика, а из исказа тужилце Е. се може утврдити да споменик купили код каменоресца у ... јер су код месних каменорезаца цене споменика биле знатно више.

На основу наведеног произилази да је првостепени суд правилно применио правило о терету доказивања предвиђено чл. 231 ст.3 ЗПП, с обзиром да је тужени оспоравао висину тужбеног захтева тужила за накнаду трошкова подизања надгробног споменика те је био дужан да предложи доказе на основу којих би се могло утврдити да је тражени износ накнаде штете на име подизања надгробног споменика већи од уобичајеног износа.

Правилна је и одлука о камати, донета правилном применом одредбе чл. 277 Закона о облигационим односима.

Међутим, основано се жалбом туженог указује да првостепени суд није правилно одмерио трошкове парничног поступка, те је решење о трошковима поступка морало бити преиначено. Наиме, основано се жалбом туженог указује да се вредност предмета спора одређује за сваку тужилу појединачно према вредности тужбеног захтева, а не сабирањем вредности захтева тужила. У складу са тим тужилама припада право на накнаду трошкова поступка према вредности тужбеног захтева за састав тужбе и једног образложеног поднеска од 16.01.2017. године, од стране адвоката у износу од по 13.500,00 динара, за заступање на 7 одржаних рочишта од стране адвоката у износу од по 15.750,00 динара, имајући у виду да је адвокат заступао обе тужиле у поступку, за вештачење износ од 7.912,00 динара и за таксу за тужбу и одлуку у износу од 39.326,00 динара, јер су ови трошкови били потребни ради вођења парнице у смислу члана 153. и 154. Закона о парничном поступку, применом важеће АТ и ТТ.

Са изложеног, на основу члана 390. и члана 401. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку одлучено је као и изреци пресуде .

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 28.06.2018. године, Гж1 504/2018

**Председник већа-судија
Тања Ристић,с.р.**

**Тачност преписа потврђује
Управитељ судске писарнице**